

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 10 ЕСЕЇСТИКА

Есеїстика – дисципліна, що поглиблено досліджує історію есею та особливості розвитку сучасної української есеїстики у системі журналістських жанрів.

Мета вивчення навчальної дисципліни: простежити історію розвитку жанру есею у світовій і вітчизняній журналістиці; всебічно осмислити, систематизувати й узагальнити наукові підходи до теорії жанру есею; проаналізувати жанрові особливості есею та його типологічні різновиди.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: художньо-публіцистичні жанри, публіцистика, історія української журналістики та зарубіжної журналістики.

Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення даної навчальної дисципліни.

Студент повинен знати:

- основні етапи та тенденції розвитку журналістських жанрів;
- теоретичні засади есеїстичної творчості;
- творчий шлях та праці провідних есеїстів, їх внесок у розвиток української журналістики;
- місце есеїстики серед інших журналістських жанрів.

Студент повинен вміти:

- розуміти історичний контекст і події минулого у взаємозв'язку із сучасністю;
- уміти аналізувати й оцінювати факти й події минулого;
- використовуючи здобуті навички, враховуючи жанрові й стильові особливості текстотворення;
- виявляти причини, що зумовлюють поширення в пресі жанру есею;
- розкрити художньо-публіцистичну специфіку, тематику і проблематику сучасної української есеїстики на основі публікацій провідних авторів;
- виокремлювати найпоширеніші в пресі різновиди есею.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1.

1. Історія і теорія жанру есею.
2. Огляд жанрових концепцій есею
3. Розвиток східноєвропейської есеїстики
4. Сучасна українська есеїстика в системі журналістських жанрів
5. Розширення жанрових меж есею.
6. Різновиди есею в пресі.
7. Проблемно-тематичні та стильові домінанти сучасної української есеїстики.
8. Художньо-публіцистична специфіка інтерпретації дійсності.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 4. Загальний обсяг годин – 120 (аудиторних – 40, з них: лекційних – 20, практичних – 20, самостійна робота – 80).

Форма підсумкового контролю: іспит.

Викладацький склад: Загоруйко Н.А. – старший викладач кафедри журналістики, кандидат філологічних наук.

Перелік основної літератури:

1. Балаклицький, М. А. Есе як художньо-публіцистичний жанр : Метод. матеріали для студ. зі спец. "Журналістика" / М. А. Балаклицький. -Х.:ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. –74 с.
2. Гундорова Тамара. Об академизме и эссеизме, или должно ли быть моральным украинское литературоведение? (тезисы) // XIII Баннычтения. Тема: Маргиналы, еретики, нарушители дисциплин: трансформация гуманитарного знания в 1990-е – начале 2000-х годов. Москва, 31марта – 2апреля 2005г. (<http://www.nz-online.ru/?aid=25011407>).
3. Эпштейн Михаил. Законы свободного жанра (эссеистика и эссеизм в культуре Нового времени)// Вопросы литературы.– 1987.– №7.–С.120–152.13.
4. Эпштейн Михаил. На перекрестке образа и понятия (эссеизм в культуре Нового времени)//Эпштейн Михаил. Парадоксы новизны. – М.:Прогресс, 1988.– С.334–380.14.
5. Эпштейн Михаил. Эссе об эссе//http://www.emory.edu/INTELNET/esse_esse.html15.
6. Эпштейн Михаил. Эссеизм// Топос. Проективный словарь философии. Новые понятия и термины. No 22. (<http://www.topos.ru/article/2868/printed>).
7. Руденко Л.С. Эстетика публіцистичного слова в контексті парадигми постмодернізму / Л.С. Руденко // Соціальні комунікації сучасного світу: матеріали конференції / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т журналістики; Класичний приватний ун-т ; Ін-т журналістики і масової комунікації (Запоріжжя, 19–20 лютого 2009 р.) ; [за ред. О.М. Холода]. – Переяслав-Хмельницький, 2009. – С. 141–143.
8. Шебеліст С. Тенденції розвитку журналістських жанрів у сучасній українській пресі / Сергій Шебеліст // Журналістика, філологія та медіаосвіта : зб. наук. доп. / Пол. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. — Полтава : Освіта, 2009. — Т. 2. — С. 402—405.

Завідувач кафедри

О.С. Волковинський